



Serra-Rica

Muntanyola

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Muntanyola
Emplaçament Serra-Rica, s/n. Trencant senyalitzat a BV-4317. 08505. Muntanyola.

Coordenades:

Latitud: 41.87259
Longitud: 2.17834
UTM Est (X): 431816
UTM Nord (Y): 4635957

Classificació

Número de fitxa 08129-10
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Gòtic Modern Renaixement Contemporani Popular
Segle XVII-XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Restaurada.
Protecció Inexistent
Número inventari IPA 23140
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00040
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dj., 12/10/2006 - 02:00

Descripció

Edifici civil que havia conformat una masia de grans dimensions. El cos principal està format per un edifici de tres plantes i golfes de planta rectangular i coberta a dues vessants, la vessant de migdia és més prolongada i és a la part on es fa visible un nou tram constructiu de la casa. A la part dreta de migdia sobresurt un cos més baix, que és per on té lloc l'entrada a la casa mitjançant un bonic portal adovellat on es conserva gravat IHS 1608 i diversos símbols geomètrics en forma estelar, que ens condueix al barri, espai descobert i enllosat i a l'accés actual al mas. Per la part posterior també es pot accedir a l'edifici entrant per un terrat i accedint directament a la sala principal del mas, i es creu que aquest segon accés hauria estat el principal. El portal actual d'entrada a la casa es troba al mur de ponent, dins aquest espai. Al davant s'hi distribueixen diverses dependències destinades al bestiar, avui inexistent. Davant del portal del barri hi ha un cobert de grans dimensions i poc més avall l'antiga pahissa, actualment aquests espais han estat restaurats i destinats al turisme rural. El material constructiu bàsic és la pedra, aquesta, de petites i mitjanes dimensions i de procedència local. Cal remarcar boniques finestres conopials als pisos superiors i les nombroses llindes i brancals conservats, alguns dels quals gravats amb dates d'època moderna i contemporània, on destaca una finestra situada a la part posterior, a la zona del barri, amb la marca dels Àustria. Als inicis la construcció principal estava formada per una torre de planta rectangular i tres pisos conservats, de la que en resta bona part de l'estructura, situada a l'interior del mas i una finestra romànica al pis superior. Aquesta només és visible des de l'interior i està formada per una doble obertura d'arc de punt rodó. L'estructura actual conserva bona part del mas original. Aquest s'estructura a partir d'un pis inferior amb els annexes ramaders, el primer pis amb la sala, un petit oratori ara sense culte i una galeria o pahissa, ara coberta. A l'interior es conserven nombrosos elements arquitectònics del mateix mas, destaca una llar de foc, diversos festejadors, així com alguns amagatalls emprats en els diversos conflictes bèl·lics que van afectar al país. Actualment el mas té diversos equipaments coneguts com el Freixer, l'Eugueda i Sobrevolta, dedicats al turisme rural.

Observacions:

El mas fou cremat en el decurs de la guerra del francès (1808) moment en què va desaparèixer el seu arxiu documental.

Història

Casa inclosa dins la demarcació del Castell de Muntanyola, del qual en tenim notícies del segle XI; coneguda com el mas Serra. Aquest edifici es troba ubicat en la formació rocosa sobre la llera esquerra de la riera de Muntanyola, al peu del principal camí ral i en un punt geogràfic estratègic a prop de la parròquia de Muntanyola i no massa lluny de la moderna urbanització de Fontanelles. En un inici la construcció principal estava formada per una torre de planta rectangular i tres pisos conservats, de la que en resta bona part de l'estructura, situada a l'interior del mas i una finestra romànica al pis superior. Més tard s'afegí el mas, que preserva bona part dels elements estructurals bàsics. Un pis inferior amb els annexes ramaders, el primer pis amb la sala, un petit oratori ara sense culte i una galeria, ara coberta. En un moment incert, possiblement ja en època moderna, aquest mas adoptà el topònim de Serra-Rica, amb el que es coneix actualment. Així el mas SERRARICHA el trobem esmentat en el fogatge de 1553 de la parròquia i terme de Muntanyola, fou reformat i ampliat al s. XVII, com indica la dovella central del portal del barri (1608), amb diverses ampliacions a partir del segle XVII. Així consten obres generals al 1777, a partir de les llindes conservades, i més tard al s. XIX. Es té constància que els francesos cremen el mas al 1808, i són nombroses les reformes posteriors que es realitzaren al mas com ho indiquen les diverses dates gravades en llindes i brancals (1881). Destaquen les obres de 1868 a la bassa i ampliació de corts, i al 1880 amb més annexes ramaders. A finals del segle XIX la casa i propietat fou de la família Gavisans, per després de diverses vicissituds passà a ser de la família Barata i actualment és de Àngel Roig i Carme Juárez, que l'han restaurat i fet habitable.

Bibliografia

IGLÉSIES, J. (1979). El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Barcelona. PLADELASALA, J. (1953). "La parròquia de Muntanyola" a AUSA vol 1, n.4. Vic: 153-157. TORRENT, C. (1982). Serrarica. Inventari Patrimoni Arquitectònic. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Inèdit. Informació oral: Àngel Roig i Carme Juárez. <http://www.turismerural.com/casarural/osona-sud/serrarica>



